І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА ŠVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXV. Ч. 113. ЦЕНТІВ 10 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 14-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1958 TWO SECTIONS (SECTION 1) • No. 113. VOL. LXV.

ПАЛАТА ПРОТИ ПРЕЗИДЕНТОВОГО ПЛЯНУ ПРО РЕОРГАНІЗАЦІЮ ПЕНТАҐОНУ

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів 12-го червня ц.р. більшістю 402-ох до 1-го голосу прийняла законопроєкт про реорганізацію департаменту оборони, проти якого виступив був недавно президент Айзенгавер, називаючи його недостатнім в теперішній атомовій добі і керованих ракет. Проти голосував тільки республіканський конґресмен з Огайо Кліфф Клівенджер. Перед кінцевим голосуванням велася завзята боротьба по партійній лінії, бо республіканські конґресмени хотіли переворсувати три поправки до демократичного законопроєкту, щоб його зробити приємливішим для Президента. Але за кожним разом демократична більшість відкидала ці поправки. Дехто гадає, що республіканці не дуже журяться своєю поразкою, бо під час виборчої кампанії матимуть проблему реорганізації Пентаґону, якої демократична більшість не дозволила вирішити по думці Президента, який заявив, що ця справа є важлива для оборони країни. Демократичний конґресмен Джордж Мегон із Тексасу заявив був, що „добре було б" підтримувати Президента в цій справі, але демократичний провід не погодився з його думкою. Під час голосування над поправками 20 демократів голосували за Айзенгавером, але зате 15 республіканців голосували разом із демократичною більшістю. Під час боротьби за ті поправки конґресмени забули були про головну ціль законопроєкту, який змагає до того, щоб скріпити владу секретаря оборони при допомозі більшого об'єднання проводів трьох родів зброї — армії, летунства і фльоти. Прийнятий Палатою законопроєкт іде на розгляд Сенату. 1) Згідно з ним мав би бути зорганізований новий пост директора для дослідів інженерії, який централізував би цю справу в Пентаґоні. 2) Секретар оборони мав би дістати більшу владу, щоб міг вирішувати спірні проблеми, який рід оборонних сил повинен діставати нововипродуковану зброю. 3) Система об'єднаних шефів штабу була б ще скріплена, щоб могла виконувати оперативно-стратегічне плянування. Але президент Айзенгавер бажав від того законопроєкту далеко більше. Він хотів, щоб провідники окремих родів збройних сил не мали права з'являтися в Конґресі з нарікaннями або побажаннями. Айзенгавер домагався скріплення влади секретаря оборони коштом секретарів фльоти, армії і летунства. Поразка Президента тим більша, що і майже всі республіканці в кінцевому голосуванні були за законопроєктом, який підтримувала демократична більшість, і проти якого є Айзенгавер.

Адамс з'ясовує своє становище щодо закидів в справі Ґольдфайна

Вашинґтон. — Головний дорадник Президента, Шерман Адамс, вернувшись до Вашинґтону, конферував із през. Айзенгавером в справі закидів на свою адресу, що він дозволяв бостонському підприємцеві Бернардові Ґолдфайнові платити за себе і свою родину готелеві рахунки в Бостоні, і за те виробляв протекцію Ґольдфайнові в урядових аґенціях. Після конференції з Президентом Адамс написав листа до голови підкомісії для розгляду недоглядів в урядових установах конґресмена Орена Гарріса, в якому признається до того, що він користав із готелевих приміщень в Бостоні, але думав, що це є кімнати, за які постійно платить його приятель Ґолдфайн. Адамс признається, що три рази старався вияснити деякі справи Ґолдфайна в урядових аґенціях, але це були тільки чисто інформативні інтервенції, бо він, Шерман Адамс, ніколи не використовував свого становища на те, щоб виробляти протекцію своїм приятелям. Преса подає це вияснення і додає завваги, що Шерман Адамс попав тепер в клопіт у зв'язку з цією справою. Голова підкомісії конґресмен Гарріс заявив, що під час слідства в цій справі, яке почнеться в понеділок 16-го червня, треба буде „глибше" заглянути в цю справу.

Президент дає допомогу на поборювання польових коників

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер видав інструкції рільничому департаментові, щоб давав всю можливу допомогу тим стейтам, в яких польові коники загрожують знищити цьогорічну пшеницю. Губернатори Л. Р. Ніколс (Колорадо) і Джордж Дакінґ (Кензас) просили Президента, щоб визнав деякі райони їхніх стейтів за терени крайньої необхідности. Заступник асистента президента Вилтон Б. Персонс відповів цим губернатором, що департамент рільництва буде всіми можливими засобами допомагати загроженим трав'яними кониками районам. Ці комахи загрожують також стейтам Ню Мексіко, Тексас, Оклагома і Небраска та Монтана. Згідно з даними рільничого департаменту коло 11,000,000 акрів землі заражені польовими кониками, і тому треба б їх очистити при допомозі розпилювання засобів, які вбивають ці комахи. Розпилювання буде відбуватися з літаків.

ДЕМОНСТРАЦІЇ ПРОТИ МЕНШІКОВА ВІДБУЛИСЯ У ФИЛАДЕЛФІЇ І В БАЛТИМОРІ

Филаделфія. — За почином і при співучасті Американських Приятелів Антибольшевицького Фронту Народів відбулися тут в середу 11 червня ц.р. демонстрації проти совєтського амбасадора до ЗДА Михаїла Меншікова. Перша демонстрація проходила о 12 год. вполудне коло Готелю Шератон, де Меншіков відбув пресову конференцію і де для нього влаштовувано офіційне прийняття. Демонстранти пікетували готель, несучи транспаренти з написами: „За свободу народів і свободу людини", „Геть з російським імперіялізмом", „Культурний обмін — нова зброя Москви в холодній війні", „Це Москва дала наказ обкидати камінням Ніксона", „Не брататися з Меншіковим" та інші. Це пікетування було фотографоване і фільмоване репортерами американських газет. Друга, головна демонстрація, відбулася цього ж дня увечорі перед Конвенційним Голом, де відбувся виступ балету Мойсеєва і куди прибув теж Меншіков. Демонстрація, що її влаштовувала українська група при співучасті мадярів, литовців та представників інших поневолених Москвою народів, тривала від год. 7:30 до 9-ої вечора. Демонстрантів було понад півтори сотки і вони несли яких 30 транспарентів з такими ж написами, як під час полудневої демонстрації. Під час демонстрації роздано серед публіки, що збиралася оглядати виступ балету Мойсеєва, понад десять тисяч летючок, підписаних Американськими Приятелями АБН. Окремо роздано летючки з резолюціями політичної маніфестації, що відбулася у Филаделфії для запротестування проти здійсненого Москвою народовбивства в Україні під час голодової облоги в 1933 році. Після прибуття Меншікова демонстранти намагалися не допустити його до Конвенційного Голу. Зібраній численно поліції тільки з трудом вдалося відтиснути демонстрантів і під сильною охороною провести Меншікова в середину голу. Демонстранти зустрічали Меншікова викликами: „Геть з душогубами", „Меншіков, забирайся додому", „Обмий криваві руки", „Пам'ятайте про Україну", „Пам'ятайте про Мадярщину" та інші. Місцевий филаделфійський щоденник "Bulletin" подав звідомлення про демонстрацію з багатьома фотографіями підкреслюючи, що демонстрацію влаштовували Американські приятелі АБН. Подібна демонстрація проти Меншікова, як у Филаделфії, відбулася цього ж самого дня в Балтиморі перед готелем, в якому відбулося прийняття для нього.

Фірма Дженерал Моторс відкидає пропозицію сенатора Даґлеса

Дітройт. — Президент Корпорації Дженерал Моторс Гарлов Г. Куртіс відкинув пропозицію сенатора Пола Г. Даґлеса, щоб автові фірми зменшили ціни на авта, а за те Конґрес ухвалив би законопроєкт про зменшення прибуткового податку від авт. Згідно з проєктом сен. Даґлеса фірми мали б зменшити ціну на авта на 6 відсотків, а податки від авт були б тоді зменшені з теперішніх 10 відсотків до 2.5 відсотка (рахуючи від гуртової ціни). Але президент Дженерал Моторс заявив, що теперішні податки від авт є несправедливі і їх конче треба зменшити. Сенатор Даґлес пропонував також, щоб робітнича спілка автомобільних робітників зредукувала дещо свої домагання про збільшення заробітків.

Генеральний прокуратор говорить про більйонові прибутки злочинців

Шикаґо, Ілл. — Генеральний прокуратор ЗДА Вільям П. Роджерс промовляв на річних зборах Крайового Товариства Генеральних Прокураторів і заявив, що злочинні ґенґстери в цій країні мають великі прибутки з різних льотерій, закладів, продажу наркотиків і вимушень та шантажів. Роджерс сказав, що він оцінює, що всі ці злочини коштують річно країну коло 20 більйонів долярів. Добре зорганізовані сітки злочинців дістають великі прибутки без великого риску, бо вони втримують свою власну контролю. Департамент справедливости плянує знищити цілі синдикати і трести зорганізованих злочинців. Роджерс просив суди, щоб цим злочинцям визначувати якнайвищі кари. Конґрес повинен ухвалити нові закони для успішного поборювання злочинців, яким в першу чергу повинні зайнятися стейтові та місцеві органи безпеки.

Андрій Косович, б. вояк УГА і активний член УНС, помер у Шикаґо

Шикаґо, Ілл. (вн). — В середу 11-го червня, тут помер на 57 році життя бл. п. Андрій Косович, колишній вояк Української Галицької Армії, активний член Українського Народного Союзу та багатьох інших українських організацій. Покійний народився в Роздолі, Західня Україна. Після війни жив у Бельгії та активно працював для добра України в рямках місцевої зорганізованої української громади. Приїхавши до Америки та поселившись в Шикаґо, Покійний належав до 106-го Відділу УНСоюзу, був членом Дирекції Дому Відділів УНС і членом Дирекції Ліги Американців Українського Походження, належав до ОбВУА, Українсько-Американського Клюбу та інших організацій. Працював як книговод в українській молочарні „Пюр Фарм Дейрі". Похорон був визначений на суботу, 14-го червня, з похоронного заведення братів Оленців.

ЗНОВУ ВЕЛИКА ПОВІНЬ В ІНДІЯНІ

Повінь, спричинена виливом Білої Ріки, залила понад 100 бльоків міста Маріон, спричиняючи важкі втрати в людях і в майні. Згинуло яких 13 осіб й около 5.000 мешканців міста треба було евакувати із загрожених повінню домів. Подібна повінь навістила була це місто перед 45 роками.

До Ливану прибули перші обсерватори від ОН

Бейрут. — Заледви в 20 годин після рішення Ради Безпеки Об'єднаних Націй, щоб вислати до Ливану міжнародних обсерваторів задля стеження за тим, щоб через кордон з Сирії не пачковано до Ливану зброї і не перекидувано відтіль збройних ватаг — приїхало перших 5 старшин під головуванням полковника Моріса Бравна з Нової Зеляндії. Гаммершилд призначив тричленну Комісію для справ Ливану, з спеціяльною місією стеження за пацифікацією сирійсько - ливанського кордону. Головою тієї Комісії став норвежський генерал летунства Одд Булл, а членами — еквадорський і індійський дипломати. В Ливані урядові чинники вдоволені акцією Об'єднаних Націй, а опозиційні розгнівані. Правда, приїзд кількох чи навіть кількадесяти осіб, членів обсерваційної місії Об'єднаних Націй, не всилі ґарантувати припинення дальшої підривної акції, веденої пропаґандою та перекиданням до Ливану зброї і партизанів. Щоб припинити таку акцію — на це треба би 5,000 „міжнародної поліції" — твердять знавці ливанських відносин, а рішення Ради Безпеки не говорить нічого про вислання туди поліції, лише обсерваторів.

Англія пропонує нову розв'язку проблеми Кипру

Лондон. — Англійський уряд переслав вже урядам Греції і Туреччини новий проєкт розв'язки проблеми Кипру, англійської „коронної колонії" на Середному морі, де 400,000 греків домагаються права самовизначення, а 100,000 турків жадають поділу острова на грецьку і турецьку частини з власними автономічними самоуправами. Текст англійського пляну ще не оприлюднений, але, за твердженням часописів, він не багато відбігає від попереднього проєкту поширеної автономії для Кипру. В усякому разі, він відкидає однаково плебісцит для мешканців Кипру, як поділ краю на дві національні громади. Тим часом на Кипрі продовжуються гострі турецько-грецькі вуличні сутички, взаємні акти саботажу й терору, підпали й напади. Англійська влада заповіла висилку на Кипр одного батальйону парашутної бриґади силою 800 вояків для скріплення тамошнього 20.000-го військового гарнізону. За проголошеним в четвер 12 ц. м. новим приказом губернатора Гю Фута — заборонено на всьому Кипрі всякі збори, віча, процесії, маніфестації, ба навіть шлюби і — похорони. Грецький прем'єр звернувся зі скаргою до Ради НАТО і до генерального секретаря ОН Гаммершилда. В столиці Туреччини Анкарі 100,000 турків демонстрували проти греків.

Нобосуке Кіші — знову прем'єром Японії

Токіо. — Нобосуке Кіші, дотеперішній прозахідній консервативний прем'єр Японії, став вибраний знову прем'єром на наступних чотири роки. За японською конституцією — прем'єра вибирає кожний новообраний парлямент на свому першому засіданні. У недавніх виборах Ліберально-демократична партія (насправді консервативна) Нобосуке Кіші дістала 298 парляментарних послів, соціялісти 167, а комуністи і незалежні — по одному. Новий уряд складається виключно з членів Ліберально-демократичної партії. Міністром закордонних справ став економіст Аіхіро Фуджіяма, міністром фінансів — брат прем'єра — Ейсако Сато.

Спаак пропонує змінити тактику НАТО

Лондон. — Генеральний секретар бльоку 15-ох вільних держав, Північно-Атлянтійського пакту (НАТО), колишній бельгійський прем'єр і міністер закордонних справ Пол Генрі Спаак, перевів у Лондоні наради з міністром закордонних справ Селвайном Ллойдом і іншими членами уряду над конечністю змінити тактику НАТО. Спаак стоїть на становищі, що заснований у 1949 р. союз НАТО не може обмежуватись до свого строго - військового та інформаційно-політичного характеру на терені західньої Европи, бо Совєти, поширивши свої впливи в Азії й в Африці та розвинувши економічну офенсиву на тих двох континентах світу плюс в останному часі Південна Америка, створили зовсім іншу ситуацію. Крім цього, бльок НАТО послаблений тепер 1) французько-арабською війною в Альжирі, яка відтягнула з европейського континенту півмільйонову армію Франції, 2) турецько-грецьким конфліктом за Кипр, і 3) спором між Ісляндією, Норвеґією, Данією і Англією за розмежування морської риболовлі. Однаково Спаак, як англійські державні мужі шукають способів, як скріпити НАТО. Правда, англійські політики дивляться оптимістичніше на ці справи, маючи надію, що і справа Альжиру і Кипру будуть в недалекому часі конструктивно розв'язані.

ФРАНЦІЯ НА ШЛЯХУ ДО ЗАМИРЕННЯ З ТУНІСІЄЮ

„КОМІТЕТИ ПУБЛІЧНОГО СПАСІННЯ" НЕ ХОЧУТЬ ЗРЕКТИСЬ ПОЛІТИЧНОЇ РОЛІ. — У ФРАНЦІЇ ОСНУВАЛАСЬ НОВА РЕАКЦІЙНА ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ

Париж. — Французький уряд прем'єра де Голя рішений довести в недовгому часі до замирення з Тунісією на подібній базі, як її запропоновували були американсько-англійські дипломатичні посередники — повідомляють закордонні кореспонденти з Парижу. Уряд Фелікса Ґаяра, погодившись на ті суґестії від американського дипломата Роберта Морфі й англійського мирового посередника Гаролда Білі, провалився на цій справі, не знайшовши одобрення в опанованому демагогією французькому парляменті. За тією суґестією — між Францією і Тунісією повинні початись безпосередні переговори на такій базі, що Франція відкликує своїх 22,000 війська з Тунісії, а Тунісія погоджується залишити Франції до вжитку морсько - летунську базу в портовому місті Бізерта. У цих переговорах треба теж вирішити справу французьких консулятів і прав французьких громадян в Тунісії. Туніський уряд буцім-то запевнив американсько - англійських посередників, що в обох цих справах він займе примирливе й бажане для Франції становище. Французький амбасадор Жорж Горз вертається до Тунісу, а туніський Мохаммед Масмуді до Парижу. Вони обидва були відкликані після вибуху гострої французько - туніської кризи у зв'язку з бомбардуванням французькими літаками прикордонного туніського містечка Сакет - Сіді-Юссеф, коли-то згинуло кількадесять цивільних мешканців. Туніський президент Габіб Бурґуїба заявив в минулий четвер 12 ц. м., що він завжди готов співпрацювати з Францією і хоче тільки, щоб Франція шанувала туніську національну честь. У Тунісії і Марокко добре враження зробила догана, що її де Голь написав під адресою правих французьких кіл, репрезентованих т. зв. Комітетом публічного спасіння в Альжирі. Проте напружена атмосфера між тим Комітетом і урядом у Парижі існує далі. Речник того Комітету в Альжирі заявив, що нема мови про те, щоб з того Комітету могли виступити військовики. На 76-х членів Комітету є 15 військових старшин, в тому числі три генерали, з генералом парашутистів Жаком Массі у проводі. Реакційні кола колоністів стараються затримати в Комітеті військовиків для більшого свого авторитету, знову ж військові кола в Альжирі будімто вважають, що високі старшини, будучи членами Комітету, впливають заспокоююче і примирливо на радикально настроєних колоністів. Тим часом у самій Франції 56-річний генерал Ліонел - Макс Шассен, який зник був від 13 травня ц. р. та скривався, лякаючись арештування за уряду Пфлімлена, подав до відома на окремій пресовій конференції, що він заснував нову політичну партію під назвою Народний рух. Він заявив, що це „понадпартійна партія", але — за пресовими коментарями — він оточений реакційними політиками з-поміж пужадистів і т. зв. Селянської партії. Ген. Шассен заявив, що він підтримує де Голя, але жадав скасування „старого ладу", як цього домагаються також реакційні елементи з Альжиру.

Хрущов погоджується на Женеву, як місце переговорів

Москва. — Нікіта Хрущов заявив у розмові з членами делеґації англійської пацифістичної організації Рада миру, що він не противиться пропозиції президента Айзенгавера, щоб нарада атомових вчених над встановленням контрольної системи, яка внеможливила б порушення договору про припинення атомових вибухів, відбулася в Женеві, дармащо він, Хрущов, „волів би" Москву, як місце такої конференції. Ця нарада має розпочатись вже 1 липня ц. р.. Хрущов заявив, що він готов „завтра" розпочати конференцію „на вершинах", але — мовляв — це західні держави відтягають справу, вишукуючи різні дипломатичні перешкоди. Хоча радіостанція з Москви передала комунікат про розмову Хрущова з названою англійською делеґацією, проте західні кореспонденти мусіли ждати на дозвіл цензури, щоб подати вістку про це Представник пресової аґенції Ассосіейтед Пресс запитав офіційно совєтські джерела, де тепер перебувають колишні прем'єри Ніколай Булґанін і Георгій Маленков та член Президії ЦК компартії, Міхаїл Суслов. Большевики не тільки не дали позитивної відповіді, але й затримали вістку на цю тему. Закордонні кореспонденти в Москві пояснюють собі „нервовість" совєтської цензури не тільки її химерністю і перечуленістю, але й трудністю ситуації цензорів, які постійно стараються „винюхувати" й передбачувати всякі зміни на Кремлі.

В АМЕРИЦІ

● **Представник іранського шаха**, який тепер відпочиває в Гонолюлю на Гавайських островах, заявив, що не є правдиві поголоски про те, що шах мав би знову жити з розведеною королевою Сораєю як із своєю дружиною. Ці поголоски твердили, що під час побуту в ЗДА колишня корорлева Сорая перейшла малу операцію і внаслідок цього стала здібною бути матір'ю, а тому могла б стати знову дружиною іранського короля, який розвівся з нею внаслідок її неплідности.

● **Цими днями знову від'їхали до Мадярщини** 17 мадярських втікачів, які були прибули до ЗДА після невдалої революції в Мадярщині восени 1956 року. „Трудність дістати відповідну працю та туга за батьківщиною, — це головні причини повороту до Мадярщини", — заявила одна з поворотців, яка добре говорить по англійськи.

● **Коло Ріо де Жанейро** в Бразилії загорівся літак, на якому було 22 особи пасажирів і залоги, але всі вони щасливо вийшли з машини, яка встіла приземлитися ще перед тим, поки вогонь її не знищив.

● **Славний кіновий продуцент Сесіль де Міль**, автор відомих релігійних фільмів „Король Королів" і „Десять Заповідей" погодився дати фонди на переклад гієроґліфів, які є на єгипетському обеліску в Центральному парку в Ню Йорку. Він народився в Ню Йорку, і, бувши малим хлопцем, бавився біля цього обеліска.

● **22-річний Ричард Аллен Стайлес із Кензас Ситі, Міссурі**, був вже 23-ій раз заарештований, і цим разом скінчиться його життєва кар'єра, бо за вбивство шофера Джана Лампкіна він засуджений на смертну кару в газовій коморі.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **„В дні зелених Свят"** — одноднівку під такою назвою видало з початком червня ц. р. Братство „Броди - Лев" у Ню Йорку, що своєю ціллю ставить собі допомогу українським воєнним інвалідам, вдовам і сиротам та справу охорони могил. Крім звідомлень із праці і діяльности Братства, зокрема листування про заходи зроблені в справі опіки над могилами українських вояків в Австрії та Німеччині, в одноднівці вміщені теж статті і поезії І. Базяка, Р. Купчинського, О. Олеся, В. Кобаренка-Косаревича, Яр. Курдидика та інших.

● **В Українському Історичному Журналі**, книжка 3-я за 1958 рік, що його видають у Києві, вміщена стаття В. С. Савченка п. н. „Українські буржуазні націоналісти на службі американського імперіялізму". Як подає „Вісник Академії Наук УССР" (ч. 3, за березень 1958) в бібліографічній замітці про цю книжку, стаття Савченка написала з приводу журналу „Юкрейнієн Квортерлі" („Український Квартальник") що „видається в США так званим українським конґресовим комітетом Америки".

● **У виборах до провінційного парляменту Манітоби (Канада)**, що відбудуться в понеділок дня 16-го червня ц. р., кандидує теж 18 українців (на всіх 179 кандидатів) із 19 округ. Серед українців - канадійців є на першому місці дотеперішній спікер Манітобського парляменту Н. В. Бачинський, мін. судівництва М. Н. Григорчук і посол І. Гавриляк. Крім них кандидують ще І. Курилюк, Р. Гнідан, М. Зарилюк, Ст. Пітерс, П. Окраінець, посадник м. Вінніпеґу Ст. Дзюба, Ст. Царук, Сл. Ребчук, І. Потоцький, І. Танчак, Дм. Мигайчук, І. Сирник, П. Буртнюк, Гр. Оленський і В. Луцько. З українців - кандидатів 7 заступає ліберальну партію, 5 консервативну, 5 сі-сі-еф й 1 йде як незалежний.

● **Почесні грамоти признання від Української Вільної Академії Наук у Канаді** одержали два визначні науковці Саскатуну: проф. Дж. В. Симпсон і д-р Т. К. Павличенко за свою наукову працю. Грамоти передав їм в імені ВУАН голова її проф. Я. Рудницький в окремій церемонії, що відбулася в приявності делеґатів українських організацій об'єднаних у Комітеті Українців Канади та запрошених гостей дня 9-го червня ц. р. в Саскатуні. Дякуючи в імені відзначених науковців, проф. Симпсон висловив надію, що українська наука на еміґрації, не зважаючи на труднощі відіграє поважну ролю в загально-українських змаганнях до самостійности. Зборами проводив адв. Ю. Стечишин, голова місцевого КУК.

● **Відомий український мистець-маляр Михайло Кміть**, що перебував досі в Австралії, виїхав на постійне перебування до З'єдинених Держав Америки.

У СВІТІ

● **З комуністичного Китаю** наспіла вістка, що в найбижчу неділю мають звільнити двох останніх в'язнених там американських духовників, засуджених в 1953 році на 5 років в'язниці. У комуно - китайських в'язницях залишалися би ще чотири цивільні американці — крім тих, що їх призвища не відомі американській владі.

● **З Юґославії втекло** до Альбанії 10 осіб - сталіністи, які признають рацію Хрущову в його теперішньому спорі з Тітом. Між втікачами були й три колишні полковники юґославської армії, між ними Владо Дацевіч, що його засудили були в 1950 р. на 20 років в'язниці за змову на життя Тіта, але потім помилували. Коло 40 осіб арештовано у зв'язку з цією втечею комуністів, противників Тіта.

● **Ґондолієри у Венеції** загрозили страйком, якщо міська влада і поліція не вкоротять руху моторових човнів і поромів, які пошкоджують ґондолі і тривожать туристів, що користуються романтичними проґулянками по венецьких каналах. У 16-му сторіччі було у Венеції 10,000 ґондоль — тепер їх є всього 437, але й цим епіґонам давньої романтики новітня цивілізація затроює життя.

● **Індонезія** дістала від Совєтів збудований у фінських верфях, перший нафтоналивний корабель місткости 4,000 тони. Корабель коштував 3,300,000 дол., заплачених в рямцях 100-мільйонового кредиту, що його Совєти признали просовєтському урядові президента Сукарна. З нагоди приїзду того корабля — відбулась нова просовєтська нарада з промовами у честь „єдиного правдивого приятеля Індонезії" — Москви.

● **У Совєтському Союзі** було в минулому році 550,000 чужинецьких відвідувачів. У тому самому часі 716,000 совєтських громадян виїздили за кордон — твердять офіційні совєтські числа.

● **На Світовому Ярмарку в Познані** у Польщі американська машина, яка на очах глядачів шиє по 300 синіх полотняних штанів денно, популярних серед шкільної молоді і підростків, — викликує більший подив, між моделі совєтських спутників. 37 країн мають на тому Ярмарку свої павільони.

● **25-річний Кен Нотт у Лондоні** побачив вночі двох підозрілих типів на подвірі позаду свого одногородинного дому. Коли він вибіг до них — вони так важко побили його, що його перевезено до шпиталю. Виявилось, що це були два поліціянти, які загнались за злодієм на подвір'я того дому. Поліція „перепросила" побитого за „помилку". Злодій, очевидно, втік,

СВОБОДА — **SVOBODA**
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box-346, JERSEY CITY 3, N. J.

НЕБЕЗПЕКА В ЛИВАНІ

Рада Безпеки Об'єднаних Націй рішила 11-го червня ц. р. вислати до Ливану міжнародних обсерваторів, які стежили б за тим, щоб від сторони Сирії не перевожувано до тієї країни контрабандою зброї і щоб того кордону не переступали озброєні ватаги. Обидві безпосередньо заінтересовані країни, репрезентовані на нарадах Ради Безпеки ОН своїми міністрами закордонних справ, не протестували проти такої постанови, дармащо ливанський міністер Малік не відступав від свого оскарження, що це З'єдинена Арабська Республіка переводить „посередню аґресію" проти Ливану своєю підривною акцією, а представник цієї останньої, Омар Люфті, рішуче заперечував цьому і твердив, що неспокій в Ливані є „внутрішньою справою" тієї країни, спричинений невдоволенням ливанського населення політикою тамошнього режиму. Після того, як совєтський представник Аркадій Соболєв таврував Ливан за його „безпідставні оскарження", які, мовляв, є тільки „поштовхом для імперіялістичних інтервенціоністів" на Середньому Сході, — згадану шведську пропозицію про вислання обсерваторів ОН до Ливану прийнято всіми 10 голосами членів Ради Безпеки при совєтському „невтральному" голосі. Американський амбасадор Генрі Кебот Ладж прославляв те рішення Ради Безпеки, як „крок до миру".

Це заключне слово похвали з уст репрезентанта ЗДА й розмірно стримане становище представника СССР, який не зголосив „вета", пояснюється дійсно надзвичайно грізною ситуацією, яка настала в Ливані для світового миру. Коли Соболєв говорив про „гру з вогнем", то він мав рацію: тільки, як звичайно буває з большевицькою пропаґандою, його слова треба було переадресувати на адресу Москва-Каїро. Один із найповажніших діячів арабського світу, Мохаммед Фаджіль ель-Ямалі, репрезентант Іраку в Раді Безпеки, пояснив якнайавторитетніше ситуацію на Середньому Сході: підтримуваний всіми засобами демагогічної пропаґанди, грішми і зброєю із З'єдиненої Арабської Республіки Єгипту-Сирії рух, названий іменем єгипетського президента Насера, небезпечний тим, що він мобілізує вуличну юрбу в усіх арабських країнах. Безпосередні учасники того руху — задивлені в особу Гамаля Абдель Нассера, але у свому політичному примітивізмі здебільша не здають собі справи з поважного значення і цілей власних дій. Керівники того руху в Каїро мріють про панарабську імперію від Атлантику по Перську затоку, про арабський месіянізм. Зате ті, що потягають за шнурочки з Москви, хочуть знищення економіки західніх держав, залежної у великій мірі від середньосхідніх шляхів торгівлі з цілою південною Азією.

Наскільки поважна ситуація настала внаслідку подій в Ливані — пише про це „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 6го червня ц. р. у статті під багатомовним заголовком: „Один сигнал міг би вкинути ЗДА у вир війни". Стверджується там, з відкликом на „інформації з найавторитетніших офіційних американських і англійських джерел", що протягом останніх двох тижнів ЗДА й Англія опинились над берегом війни. Ці обидві держави — читаємо там — рішили, що не можна ніяк допустити, щоб Ливан перестав бути суверенною державою та попав під совєтські впливи. Упадок тієї маленької держави величиною несповна 4,000 кв. миль (половина стейту Ню Джерзі) з населенням півтори мільйона душ, був би рівнозначний з поштовхненням Савді Арабії в сторону „невтралізму" єгипетського типу, з яким і так нібито симпатизує брат савді-арабського короля Савда, князь Фейзал, прем'єр Савді Арабії. Збільшився б натиск на Арабську Федерацію Іраку-Йорданії, і таким чином під безпосередньою загрозою опинився б весь багатий нафтою Середній Схід.

Тому — коментує цитований журнал — Шоста американська фльота дістала наказ виїзду на східні води Середземного моря. Англійські летовища на Кипрі поставлено у стан воєнного поготівля. Появився американський комунікат про створення нового з'єднання парашутистів і піхоти силою 150,000 для акції в „малих війнах" „деінебудь в світі". Американський і англійський амбасадори в Каїро буцімто не залишили сумніву у президента Нассера, що ЗДА й Англія беруть цю справу поважно. Рішено приспішити висилку 33-ох бомбардувальників до Іраку, Йорданії і Ливану. Річ тільки в тому, чи президент Нассер припинить дальшу підривну акцію в Ливані, чи продовжуватиме її, рахуючи на підтримку збоку Москви? Оце саме та „гра з вогнем", яка може спричинити велику пожежу. Бо коли б Ливан став другою Кореєю з совєтськими „добровільцями", то світ станув би на порозі третьої світової війни.

ГІРШИЙ ЗА ШПИГУНА

Чари чи вроки, що їх напустив був призначений в січні ц. р. новий совєтський амбасадор до ЗДА, Міхаїл Меншіков, на деякі американські кола своєю „гладкою" поведінкою, своїми усміхами і ввічливістю, починають поволі минатися. Американці досить швидко за машкарою усміхненого дипломата доглянули справжнє обличчя цього безоглядного й арогантного большевика, що використовуючи свій дипломатичний пост, роззухвалився не тільки на виступи з промовами до американської нації понад голови її Президента й уряду, але й навіть на таврування їх, як неприхильних до справи миру. В американців увірвався терпець і вони щораз настирливіше починають вимагати визнання Меншікова за „небажану особу" (персона нон ґрата) і прогнання його із ЗДА вслід за іншими шпигунами і підривниками, що їх насилає сюди Москва в ролі дипломатів.

На протязі чотирьох місяців свого перебування у ЗДА Меншіков — усміхнений й елеґантно зодягнений — взяв участь в кількадесяти політичних і не-політичних імпрезах і, крім того, виступив кільканадцять разів в ролі „шармантського" господаря під час бенкетів і прийнять, влаштовуваних совєтською амбасадою у Вашингтоні, розсипаючи з одного боку компліментами на адресу американського народу, а з другого боку рекламуючи безсоромно нібито „миролюбні" совєтські тенденції і „велетенську користь", що її мали б американці із співжиття й особливо ж із широкої торгівлі із СССР. Але останнім часом Меншіков, перецінюючи свій „чар" і вплив, зробив декілька фальшивих кроків, що поставили проти нього зразу ж усю американську опінію.

Найперш поковзнувся Меншіков на справі своїх „дипломатичних взаємин" з американським Конґресом. Уроївши собі, що він як амбасадор, значить представник чужоземної держави, може не лише говорити до Конґресу, але й навіть звертатися до нього в справі цілком конкретних зовнішньо-політичних акцій, Меншіков звернувся до Конґресу. понад голови Президента і державного секретаря ЗДА із апелем ...протидіяти узброєнню західньої Німеччини, мотивуючи до того цей апель цілком неправдивими фактами і твердженнями. Кілька днів пізніше, 2 червня ц. р. Меншіков, виступаючи під час телевізійної передачі в Мючуел Бродкестинґ Систем, висловив признання американському народові за те, що він не хоче війни, але водночас із цим відмовився відповісти на питання, чи такого ж самого ставлення щодо справи миру додержується теж й американський уряд, заявляючи, що він „не надто добре ознайомлений з політикою американського уряду", значить, підкреслюючи, що він не бачить в уряді якихось миролюбних інтенцій. Цією своєю заявою Меншіков, як стверджують американські журналісти, образив публічно уряд З'єдинених Держав, в осідку якого він є акредитований як амбасадор Совєтського Союзу.

Обидва ці виступи Меншікова обурили до краю американську громадську опінію. Провідний коментатор нюйоркської „Геральд Трібюн" Дейвід Лоренс виступив із домаганням негайного проголошення Меншікова „небажаною особою", пригадуючи, що так же само зробили Совєти в 1952 році з американським амбасадором до Москви Джорджом Кеннаном. За заяву Кеннана, що ізоляція дипломатів в Совєтському Союзі є гіршою за ту, що він її зазнав як інтернований дипломат в гітлерівській Німеччині в 1941 році, Москва проголосила Кеннана „небажаною особою" і вимогла від уряду ЗДА призначення іншого амбасадора на його місце. Водночас із цим відомий і заслужений американський конґресмен Майкел А. Фіген, демократ з Огайо, звернувся до през. Айзенгавера з домаганням проголосити недійсною акредитацію дану Меншікову і вимогти від уряду СССР його відкликання. Своє домагання умотивував Фіген фактами з останньої поведінки Меншікова, стверджуючи, що шкоди, спричинювані Меншіковим, є десять разів більші, як діяльність того чи іншого совєтського шпигуна.

Вслід за цими домаганнями починають виходити на яву і деякі факти із минулого Міхаїла Меншікова на різних становищах під час і після другої світової війни. Виявляється, між іншим, що він перебував уже у Вашингтоні в рр. 1944-1946, як заступник головного директора УНРРА (Допомогової і Реабілітаційної Адміністрації Об'єднаних Націй) і в 1945 році був керівником цієї допомогової установи на Польщу. На становищі директора УНРРА в Польщі Меншіков „керував" розподілом усіх допомог — здебільша американських харчів — для голодуючого населення так, що їх одержували тільки комуністи або їхні коляборанти з-поміж польської людности. Само ж населення, яке жило в крайній нужді і для якого допомога УНРРА була в більшості випадків порятунком перед голодовою смертю, не одержувало нічого. Поправилася ситуація в Польщі в дечому лише тоді, як Меншікова — після проведеного американською комісією слідства — відкликано до ... Вашингтону. Але й тоді, далі на становищі заступника директора УНРРА, Меншіков мав змогу впливати некорисно на всі децизії і всю допомогу для переміщених осіб в Европі. Підтвердили ці факти про Меншікова, як спричинника заморювання польського населення голодом, деякі із членів тодішньої комісії, як конґресмен Френсиз Болтон з Огайо і сенатор Мундт із Савт Дакоти. У зв'язку із розкриттям справжнього обличчя Меншікова і його безоглядної, жорстокої і нелюдської ролі в Польщі, починають підноситися теж запити, як це було можливо, що уряд ЗДА, якому всі ці факти мусіли бути відомі, погодився на акредитування Меншікова, як амбасадора СССР у ЗДА.

Зайво було б окремо додавати, що вся мільйонова спільнота американських громадян українського роду якнайрішучіше піддержує вимогу прогнання Меншікова з Вашингтону. Ця американсько-українська спільнота вже того самого дня в листопаді 1933-го року, як З'єдинені Держави визнали СССР та погодилися на дипломатичні відносини з тією імперіялістичною народовбивчою потворою, висловила свою думку виразно і недвозначно найбільшою в своїй історії протестаційною маніфестацією: жадних взаємин з поневолювачами, рабовласниками і душегубами з Кремля. Цієї опінії американські українці не змінили і досі і ніколи її не змінять.

Ярослав Курдидик

РАКЕТИ І АТОМОВІ БОМБОВИКИ

Хоч як намагаються фахівці і науковці приспішити вдосконалення ракет, цієї одинокої зброї майбутнього, що має цілковито виелімінувати в бойових діях артилерію й бомбовики, вдається це їм дуже повільно, куди повільніше, як передбачає теорія. Особливо тепер, коли приходиться переставляти все на новий лад, виходить на яву, що це надзвичайно складне питання, здійснювання якого натрапляє на щораз нові труднощі й перешкоди. Очевидно, що така ситуація породжує приспішену виміну думок передових воєнних фахівців, при чому виявляються дуже цікаві погляди.

В сучасному понятті „ворожий напад" слід розуміти так: большевики атакують вільний світ сотнями бомбовозів і невідомою кількістю ракет водночас з кількох або з одного зосередженого плацдарму. Це означало б знищення ряду більших міст і неуявну руїну цивілізації. Коли, теоретично міркуючи, большевикам удалося б успішно перевести такий напад, то це означало б також капітуляцію вільного світу, після чого контролю над ним перебрали б комуністичні верховоди.

Те, що під сучасну пору виключає таку можливість — це постійне бойове поготівля ЗДА, у яке багато людей в світі не вірили, а свої думки змінили щойно тоді, коли почули дебати в Об'єднаних Націях між ЗДА і СССР в справі контролі над арктичними просторами. Невідома нікому кількість американських „атомовозів", що ширяють над тими обширами вдень і вночі, як висловився один кореспондент, „ є затисненим атомовим п'ястуком, що може вдарити по СССР, скоріше, як він того сподівається . . ."

Большевики, які погрожують ЗДА своїми далекосяжними ракетами, добре знають, що в разі будь-якого нерозважного з їх боку поступку, на їхні голови впаде негайна відплата.

І ось тут наближаємося до основного питання: хто має, висловившись нескладною мовою, взяти на себе переведення цієї „відплати"? Відповідь на те така: під теперішню пору ніхто інший, як далекосяжні бомбовики, які ще на довгий час, всупереч твердженням деяких фахівців, залишаться незаступною зброєю відплати.

В користь далекосяжних джетових бомбовозів промовляють такі дані: Вільний світ не має покищо міжконтинентальних ракет і ледве чи матиме змогу у найближчих п'ятьох роках випродукувати їх таку кількість і такої якости, щоб можна було спертися на них, як на стовідсотково певну зброю.

Найбільший недолік далекосяжних ракет — це дуже довга підготова до їх вистрілу і надзвичайна скомплікованість т. зв. самоконтрольних апаратів. Один такий самоконтрольний механізм зложений з багатьох тисяч прецизних дрібниць, і несправність у котрійсь із тих дрібниць позначається на точності удару. Найменше відхилення далекосяжної ракети від призначеного курсу, при 4-5 тисячах миль віддалі, становитиме 100-200 миль відхилення від цілі. Те саме відноситься й до пального, яке може горіти скоріше або довше, рішаючи про засяг ракети.

Приготування до вистрілу далекосяжної ракети забиратиме навіть у далекому майбутньому пересічно 3-4 години — час, протягом якого бомбовики можуть досягнути цілі. Найважливіше при цьому те, що бомбовики із заінстальованим у них радаровим приладдям, не відхиляючись потрапляють до цілі.

Проблема, яку вважається за основну, це — перехід від бомбовиків до далекосяжних ракет. Розв'язуючи цю проблему, треба в найближчому часі розпорошити наявні скупчення далекосяжних бомбовиків, відносно яких СССР напевно має дуже точний плян знищення. Особливо стосується це скупчень, розташованих поблизу СССР.

Для розв'язки цього питання пропонують: 1. Приступити негайно до будови нових баз, а з теперішніх баз, які мають пересічно по 40-50 далекосяжних бомбовиків, частину їх перенести на такі, які мають не більше, як по 15-26 штук; 2. залишити їх у такому стані, в якому вони зараз, але приступити негайно до будови сотень літаючих джетових танкерів, при допомозі яких можна буде вдержувати постійно у повітряних просторах, хоч би третину бомбовиків, які будуть забезпечені від ворожого знищення на землі.

Котресь із цих двох рішень треба буде прийняти і негайно розпочати здійснювати, бо від справности в цьому залежить не тільки запевнення у переході від бомбовиків до ракет, але що важливіше, це є одинокою запорукою у відстрашуванні большевиків від нападу на вільний світ.

Компетентні чинники реформу цю мають перевести так, щоб не надто струснути бюджетом ЗДА. Але ще важливішим від матеріяльних втрат є час, якого не можна гаяти.

Є СЛОВА...

Є слова пекучі дуже,
Є слова, як мед солодкі.
Перші правду скажуть чесно,
Другі димом - пеленою
На нещастя, обів'ють.

Є в людей серця хоробрі,
Є такі, як клоччя-вата.
Перші вистоять у бурю,
Другі з вітру-вітровіння,
Як порохня, упадуть

АНДРІЙ М'ЯСТКІВСЬКИЙ

З наших буднів

ЩЕ ОДНА ЛАСТІВКА

Інколи приходять з Краю дивні листи. Вже не писані шифрованою, чи езопівською мовою, чи якимись натяками на „щасливе й радісне життя", але відчайдушно відважні, ріжуть правду просто з моста і в немилосердний спосіб кплять собі з совєтської дійсности.

Що воно означає, не беруся вгадувати, ні ворожити. Чи то система тріщить, чи то люди так збайдужніли й загубили ціну життя, що перестали тремтіти за власну безпеку, важко збагнути. Ви, будь ласка, прочитайте собі один із таких листів та й осудіть самі.

„Дорогий Сусіде! — (пише земляк з Галичини землякові в Америці). Доношу Тобі, що отримав Твою посилку і сердечно дякую за всі Твої дари. Прийшла вона саме в пору, бо я вже так був обдерся, що світив грішним тілом.

Та чи не більше від мене зрадів мій синок, Олесь. А він, розумієш, не то, що я, старе й нікому непотрібне барахло, він — комсомолець і заслужений син народу, вчиться у Львові за інженера і є активним радянським робітником, — газети про нього пишуть!

От, ніяк з дива не зійду, як це він довідався, що мені прийшла пачка з Америки! Бо я ще не вспів її розпакувати, як мій комсомолець вже пригнався зі Львова на мотоциклі, прийіг у хату та й гукає ще з порога:

— А що, тату, маємо почилку від дядька Сема?

А я взяв кусень підошви, підсунув йому під ніс, та й кажу:

— На, понюхай, як пахне американський бик, бо свого не маєш!

Але потім таки дав йому підшиття на чоботи, бо хоч він і комсомолець, і в Господа Бога не вірить, а все ж таки рідна дитина.

Дорогий Сусіде! На жаль, я не маю що Тобі звідси післати, щоб віддячитись за Твою щедрість, але розкажу Тобі таку історію, одну з тих, які Ти колись так любив слухати і записувати.

Це було ще в 1917-му році, коли наші „тирольці Сходу" воювали за цісаря в італійських Альпах. В одному місці фронт так ізвузився, що австріяків від талійн відділяло лише вузьке провалля, таке, що каменем перекинеш.

От, одного разу знайшли наші якийсь старий черевик, зробили в нього . . . що треба, та й перекинули це добро в італійські окопи. „Гей, ви, макарони, маєте від нас презент!"

Не минуло кілька хвилин, як із таліянського боку посипався в нашу сторону град помаранч. А до одної помаранчі прив'язана була карточка з таким привітом у нашій мові: „Хто що має — тим кидає".

Дорогий Сусіде, до тієї правди, чи побрехеньки хочу ще додати такий свій коментар: якби я навіть і хотів віддячитись Тобі чимось подібним, то зашироки й океан, не перекину, а, поза тим, тепер ніде у нас не знайдеш навіть такого старого черевика . . .

На цьому слові кінчу своє писання".

Заввага: цього листа я не читав в оригіналі, мені його переповіли. Якщо я в дечому перейначив його, щось додав, або відняв, — хай мені вибачать і той, що його писав, і цей, що отримав. Якби навіть форма листа трошки змінилася, то сенс залишився той самий.

Ікер.

ПОРТО РІКО ТА ЗДА

30 років тому молоді радикали називали Порто Ріко „Американською колонією" і „дешевою робітнею вуйка Сема". Одним з таких молодих людей був Люїс Мюнос Марін, порторіканський поет і журналіст, який досить довгий час жив у Ґрінвіч Вілледж, частині Ню Йорку, населеній переважно американською богемою.

Нині той самий Люїс Мюнос Марін обраний на становище губернатора Порто Ріко. Він є головний творець його політичного становища, його економічної програми і навіть його культурного ренесансу. Нині Порто Ріко не є ані колонією ані дешевою робітнею. Натомість це є тепер арена, де йде систематична і нещадна боротьба з нестатками і відсталістю — боротьба, яку провадять самі порторіканці.

Наслідки тих зусиль виразно показують, що Порто Ріко може само зробити для власного добробуту і дає порторіканцям почуття, що вони розв'язали свої політичні проблеми. Порто Ріко було колись частиною старої еспанської імперії, від 1493 року, коли Христофор Колюмб висадився на берег острова, аж до 1898 р., коли внаслідок еспансько-американської війни Порто Ріко було приєднане до ЗДА.

Протягом дальших 40 років Порто Ріко було справді американською колонією, і таке становище непокоїло і Порто Ріко і Вашинґтон. Року 1917 порторіканці дістали американське громадянство. В роках 30-их то 40-их провадилося багато дискусій про те, як розв'язати політичне становище острова. Дехто настоював на незалежності. Інші думали, що найліпше було б, якби Порто Ріко стало новим стейтом ЗДА.

Порторіканці розуміли, що діставши незалежність, вони мусять відмовитись від певних економічних привілеїв, які вони мають, як частина ЗДА, включаючи право продавати свої продукти на континентальному американському ринку, не платячи мита. Надання острову прав нового стейту, що можна перевести тільки за згодою Конґресу, є справою нелегкою, навіть якщо всі порторіканці об'єднаються в бажанні досягнути цієї мети. Отже, треба було знайти третю можливість.

Що порторіканцям не подобалось в їх стосунках із ЗДА, то це було те, що Вашинґтон призначав їх губернатора і що Конґрес мав право ухвалювати закони для Порто Ріко. Першим кроком реформи був новий закон, ухвалений Конґресом, завдяки якому порторіканці могли самі вибирати собі губернатора — закон, внаслідок якого на губернатора обрано Мюноса в 1949 році.

Дальшим кроком порозуміння між урядом Мюноса і Конґресом була угода між населенням Порто Ріко і населенням ЗДА.

Згадана угода створила „Коммонвелт Порто Ріко", поняття, що еспанською мовою значить „Об'єднана вільна держава". Порторіканці залишаються американськими громадянами і залишаються в економічних границях ЗДА. Але вони обирають своїх власних урядовців, видають свої власні закони, призначають свої власні податки і самі витрачають зібрані гроші на потреби уряду та населення.

Після того, як угоду нового Коммонвелту переведено в життя в 1952 році, Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй ухвалила резолюцію, визнаючи унікальне становище Порто Ріко і стверджуючи, що народ Порто Ріка „ефективно виявив своє право на самовизначення".

Губернатор Мюнос сказав, що конституційне становище Порто Ріко може далі розвиватись, але висловив свою думку, що воно не змінить свого характеру. Коммонвелт, заявив він, подібний до яблуні. Вона буде рости, але залишиться яблунею і не стане грушкою чи вишнею.

З. Р.

Євген Онацький

ШЛЯХОМ НА РОТТЕРДАМ

(До 20-ліття трагічної смерти сл. п. полк. Є. Коновальця)

(16)

Про побут Норберта у Відні пише й Барановський в своєму свідченні з 20 березня 1939 р.:

„На переломі лютня-березня 1936 р. приїхав Вельмуд до Відня. Запізнав мене з ним Грибівський. Крім того бачився я кілька разів із ним у товаристві полковника, Грибівського, Сушка, Мері та Ольжича, а також і вдвійку. Жив він стало у Сушка. Назагал робив позитивне враження. Із балачок з Вельмудом залишалися деякі неясні моменти, як його охота скоро пристосовуватися до наших поглядів і становища, хоча він не раз і опонував, але на другий день уже виразно ставав на наше становище. Відтак замітною у нього була „паперовість", себто формальні, декляративні різні твердження, які виразно давали відчути, що людина не говорить із серця, хоч ішло тут про різні важливі, вирішальні або дуже болючі справи.

„Про ці свої спостереження говорив я полковникові. Грибівський потверджував з свого боку, що Вельмуд скоро змінює свої погляди і відтак уперто обороняє не-свій погляд, що так вражає, що видається навіть підозрілим.

„На основі спостережень, одначе, у мене не було так далеко йдучого підозріння, щоб мав я основу посуджувати Вельмуда в злих намірах. Все ж таки, коли я бачив, що Вождь удвійку з Вельмудом ходить на проходи, і то вечорами, то кількакратно робив я його уважним, що засадничо недопустимо так робити, бо замало знаємо того чоловіка. Вождь твердив, що мусить його пізнати і для того навіть сам-на-сам про різні справи говорити.

„Назагал у балачках своїх Вельмуд був дуже обережний, заслонювався конспірацією, але в тенденції своїй представляв усе обставини на СУЗ не такими трагічними, як вони серед нас уявляються. Твердив, що там великий зріст українства, і, хоч форма інша, але національна стихія все та сама.

„Правду кажучи, мені він нічого нового не сказав, крім деяких дрібниць у побуті, що не мали ніякого значення. На кожен випадок, ми всі були позитивно заскочені рівнем його поглядів, зокрема, коли він твердив, що назагал там уся молодь думає націоналістичними категоріями.

„В травні Вельмуд поїхав до Парижу, де мав побути деякий час . . ."

Останнє наше свідчення про побут Норберта-Вельмуда походить від полк. Романа Сушка, який писав у записці з 5 травня 1939 р.:

„Наказом Голови ПУН (Проводу Українських Націоналістів) передав мені Норберта під опіку та для зовсім „тихого" приміщення й передержання на деякий час напровесні 1936 р., наскільки пригадую, М. Селешко або Грибівський. Мене попереджено, що Норберт знає моє прізвище, і що я особисто несу всяку відповідальність за його безпеку. При тім мав я його влаштувати по можності наших тодішніх скромних засобів вигідно. В детальні розмови не повинен був я вдаватися, але, по змозі, прислухатися до нього.

„Він замешкав у мене, і з короткого часу вийшло з пару місяців спільного життя нашого. Харчувався він у хаті, щоб не зачасто налазити на очі сусідам дому чи самій вулиці. Зразу не пускав я його самого на прогулянки щоденні, бо не знав він ні міста, ні мови, а з часом, коли він підучився дещо у господині місцевої мови, а зокрема, коли став вимагати довших прогульок на свіжому повітрі „задля тренування" й навику перебування на свіжому повітрі, сказав я йому кілька тур поза містом, і він частенько використовував сонце й повітря сам один. Час перебування в хаті займав я йому, доставляючи нашу літературу й публіцистику, при чому не раз провадили ми розмови на ідеологічні та політичні теми. Але це робив я більше доривочно й з конечности, коли потребував він вияснень і не мав нікого, в кого б їх хвилево дістати, зокрема в неприявності тих нечисленних осіб-членів Організації, з якими мав він можливість зустрічатись.. Бо моїм головним завданням було пильнувати влаштування, і так я й був і називався його „господарем". Фінансова референтура присилала на його життя 130-150 старої австрійської монети.

„На початку був Норберт все дуже вдоволений влаштуванням; порівнюючи з Фінляндією, де прожив півроку, називав свій побут у „господаря" повною санаторією. Квартирант він був морочливий, бо, поминаючи вічний неспокій й нервозність із-за непевности його нелеґального перебування, ще й харчові вимоги мав він дивоглядні на віденські обставини. Він пристрасно любив сировину, квашені огірки, головне ярину, якої не легко було достачити, їв велике раннішнє снідання з яйцем і м'ясом, малий квантитативно полуденок, зате солідну вечерю. Не курив, не пив алькогольних напитків, хіба для „забави" в товаристві, але ніколи не впивався і не мав з пиття гарячих напоїв насолоди. Не пристращався теж і до одягу, здавалось, але з часом то й скромність його ставала меншати, він став вимагати більше грошей на руку, заслонюючись, що все те потребує на харчування задля вдержання себе в фізичних силах для завдання, яке стоїть перед ним. Після деякого побуту знав я від полк. Є. К., що він повинен вибратись у ту дорогу, якою нібито й прийшов сюди. Я був настороженний до нього, але не більше, як до рядового члена Організації, молодого віком і новиком в нашій роботі. Увесь час побуту в Відні він вів себе так, що я не мав причини мати недовір'я до його особи, ні щодо його особистого життя, ні як члена організації. Щоправда, я прийняв його з самого початку з неясним сантиментом, стоячи перед фактом його почину в організаційних завданнях. Завважив я, що він підкований був не зле до підпільного життя. Мав твердий характер. Декларував себе в розмовах чистим ідеалістом. На теми організаційні я розмов свідомо уникав.

„Інтелектуально він був не високого стажу. Зате пильно вчився із доставленої йому літератури. „Розбудова Нації" була йому надто зависока тематикою і стилем. Зате його політшкола, що характер давала, була, на мою думку, дуже висока. Був дуже амбітний і впертий. Часом аж до смішного боронив в „дебатах" свого становища, а потім признавався, що це таке виховання, що не може здавати позицій перед співрозмовниками, хоч би це було й проти переконання. Бо одна річ признати чужу думку в душі, а друга — піддатись чужим арґументам.

ОМЕЛЯН БАЧИНСЬКИЙ

(У 10-ті роковини смерти).

проф. Омелян Бачинський

13-го червня ц. р. сповнилося десять років з того часу, як в Шераті в Бельгії помер видатний педагог і громадський діяч, сл. п. Омелян Бачинський. Цю сумну нагоду хотів би я використати на те, щоби кинути жмуток спогадів на далеку могилу мого незабутнього Товариша й Друга замість квітів звеличання Його пам'яті.

Сл. п. Омелян Бачинський був сином бережанського професора гімназії Миколи Бачинського, братом пок. д-ра Володимира, політичного діяча, і о. Евзебія, пароха Бережан і святоюрської катедри у Львові та члена великої родини Бачинських, яка побіч рідні Андрія Чайковського, належала до найбільш популярних українських родин м. Бережан, здобувши собі цю популярність великою активністю на полі громадської і культурної праці.

Сл. п. Омеляна я пізнав вперше в часі моїх університетських студій у Відні, в рр. 1907—1910. Тоді ми здружилися на терені студентського Тов-а „Січ", в якій Він і Микола Чайківський були дуже активними. Омелян Бачинський притягав до себе членів „Січі" своєю високою товариською культурою і симпатичною появою. По закінченні студій ми рідко зустрічалися. Омелян працював спершу в Станиславові, опісля в Бережанах і в Рогатині.

У роках першої світової війни ми стрічалися деколи у Відні; я бував у Союзі Визволення України, в якому О. Бачинський працював як редактор видаваного СВУ німецького часопису „Україніше Нахріхтен". Бачинський збирав від мене інформації про життя УСС-ів для видаваного ним часопису.

По закінченні війни ми стали знов на працю в середніх школах Рідної Школи: Він у Яворові, я в Тернополі. Доля звела нас разом у рр. 1935—1938, коли Він став управителем гімназії в Тернополі. Були це роки переслідування нашої молоді польською поліцією ревізіями по домах і переслухуваннями на поліційному комісаріяті, або в будинку гімназії, де агенти поліції були задомовилися на добре. Бачинський, у протилежності до свого попередника й наслідника на стільці управителя школи, вів себе дуже гідно, обсварювався з аґентами поліції за шиканування молоді, для якої Він мав багато серця. Тому молодь щиро любила свого директора й громадянство шанувало Його. Одного дня Бачинський сказав мені довірочно, що поліція дуже цікавиться моїми темами шк. задач у вищих клясах і Він мусів носити мої задачники до комісаріяту поліції на контролю. Від того часу я давав учням т. зв. „паньствові" теми для письмових виробів на те, щоби в усних лекціях надолужити те, що вважав потрібним для національного виховання молоді. Бачинський знав про це й ніколи не використовував цього проти мене, як це робили інші мої директори. Це було проти його переконання. Становище управителя гімназії було незвичайно трудне; з однієї сторони треба було вдавати льояльного громадянина польської держави, а з другого захищати молодь і репрезентовану управителем школу. Треба було ставити Богові свічку й чортові огарок. Бачинський робив це незвичайно тактовно і згідно з поняттям національної чести.

Раз він зустрінув на вулиці агента поліції, який стало бував у гімназії, й спитався жартом, длячого він „забув" про нашу школу й довший час не показується. Цього вистачало, щоби кураторія шкільна зажадала перенесення Бачинського з Тернополя. Тоді Він мусів залишити наше місто й переїхати на рівнорядне становище до Чорткова.

В роках 2-ої світової війни, коли я працював у шк. рефераті УЦК в Кракові, О. Бачинський був референтом українських шкіл у Краківському дистрикті. Тоді Він здобув собі пошану у німецької шк. влади своїм тактом, а нашому шкільництву на Лемківщині зробив чимало добра. В моїх інтервенціях у користь наших шкіл Він ішов нам на руку в межах можливости.

Ціле своє життя О. Бачинський вірно служив Україні і всі свої сили присвятив на службу для неї всюди там, де поставила Його доля.

Никифор Гірняк.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

Міжнародня Жіноча Виставка

Окружна Рада Відділів Союзу Українок в Ню Йорку повідомляє громадянство, що при Раді оформлено Комітет для влаштування Міжнародної Жіночої Виставки. У комітет увійшли такі пані: п. Бенцаль — голова, п. А. Різник — містоголова, п. Мітринга — секретарка, п. Кізима — фінансова референтка, п. Навроцька — скарбничка, п. Соневицька — імпрезова референтка, п. Кашубинська — організаційна референтка, п. Пастушенко — господарська референтка і п. Демидчук — пресова референтка.

Об'єднаний Комітет Українсько - Американських Організацій м. Ню Йорку принняв патронат над Виставкою. Міжнародня Жіноча Виставка щороку зустрічається з великим зацікавленням американського громадянства, зокрема український кіоск захоплює чужинців. Українське громадянство все живо інтересувалася виставкою та її підготовкою. Маємо надію, що і цього року не відмовить нам своєї такої дуже цінної підтримки.

Александра Різник — голова, Олена Процюк — секретарка.

Филаделфія, Па.

Концерт Школи Проф. Зої Маркович

Першого червня в великій залі горожанського клюбу у Филаделфії відбувся концерт учнів школи проф. Зої Маркович. Учні школи цього року виступали не в повному складі, лише 17 осіб. Решта учнів з поважних перешкод не могла взяти участи.

Концертову залю виповнили батьки дітей, що втішалися успіхами своєї зміни, та численні гості, для яких справа виховання молоді не є байдужня.

Вже дев'ятий рік, перед літніми вакаціями проф. Зоя Маркович втішає своїми осягами нашу українську спільноту, показуючи мистецтво дітей наймолодшої генерації.

Концерт розпочався виступом наймолодшого учня, який почав навчання у чотири роки, і тепер йому чотири з половиною, це Георгій Дуда. Публіка його зустріла такими оплесками, як відомого мистця. Георгій не розгубився. Чемно вклонився і став коло піяна, бо не міг вилізти на стілець. Зіп'яв обидві руки і розпочав гру. Безпомильно виконав Дублянського — „Колискову пісню" і, подякувавши поклоном публіці за оплески, виконав В. Барвінського — „Маленький горобчик".

За маленьким Дудою виступила п'ятирічна Лариса Воскобійник. Також гарно виконала дві точки. Одне за одним виходили діти і грали на піяно або самі або парами в чотири руки. Виходили п'ятирічні, шостирічні, і найстарші тринадцятирічні, які вже мають за собою кілька років науки.

Треба підкреслити, що всі учні, від наймолодших до найстарших, до свого віку добре опанували гру і мило її виконували. Виступали в концерті такі учні: Г. Дуда, Мирослав Копитко, Зенон Залуцький, Олександер Радченко, Андрій Гнатюк, Андрій Вайда, Славко Буханенко, Лариса Воскобійник, Христина Івед, Тамара Федорика, Нона Радченко, Соня Шевчук, Ореста Бабій, Анна Вайда, Зіра Теслюк, Галина Чайківська, Лариса Заіка.

З-посеред виступавших заслуговують особливої уваги такі учні: Андрій Гнатюк, який виступав один раз сам і сім разів в дуетах. Крім нього мають добрі успіхи Христина Швед, С. Шевчук, В. Теслюк, О. Бабій, Н. Радченко, Т. Федорика та й всі інші не відстають.

На кінець концерту учні піднесли своїй вчительці кілька чудових букетів живих квітів і разом всі тут же сфотографувалися.

З. Д.

Дітройт, Миш.

Свято Молоді

1-го червня в Будка-Парку, недалеко від Дітройту, відбулося Свято Молоді, влаштоване трьома Осередками СУМА: ім. Київ Дітройт - Захід, ім. П. Орлика Дітройт - Схід та ім. М. Міхновського Віндзор, Канада. Свято проходило під кличем: Привіт українській молоді на Україні. До підготовки вибрано було спеціяльний комітет від трьох Осередків, а саме: Голова — Т. Королишин, заступник — Ю Ровенчук, мистецький керівник — М. Мицак, члени — В. Зубар, М. Терлецький, Березовський, І. Демчина та Демчук.

Свято почалося в 11-ій год. перед полуднем Службою Божою, яку відправив Всеч. о. Трешневський з греко - католицької церкви Непорочного Зачаття.

О 12-ій під звуки оркестри „Дніпро", яка грала український та американський гимни, піднесено на площі перед трибуною прапори. Голова святочного комітету друг Т. Королишин, відкрив офіційно свято, вітаючи чисельно зібрану сумівську молодь та гостей. Він вказав на важкий шлях, яким молодь на рідних землях та на еміґрації разом ідуть до спільної мети: визволення України з-під большевицького ярма. Дальше провадження програми свята перебрав друг П. Мицак з Віндзору, який покликав на трибуну Всеч. о. Трешневського, проф. О. Байка — голову батьківського комітету осередку ім. П. Орлика, проф. Я. Яворівського — голову батьківського комітету осередку ім. Київ, членів Виховних Рад та представників присутніх на святі організацій. Під маршові звуки оркестри „Дніпро" перед трибуною продефілядувало 115 юних сумівців. Дефіляді приглядалося коло 600 присутніх на святі гостей. Головну промову виголосив проф. Яворівський, який змушений був її скоротити внаслідок дощу. Не зважаючи на зливний дощ, мистецька частина програми свята продовжувалася далі, під дахом.

В мистецькій частині поодинокі Осередки дали слідуючі точки: Осередок Київ. Оркестра „Дніпро" під батутою проф. Кушніра відіграла пісні: Марш української артилерії, Українська думка, та За тебе, Україно; Хор Ю СУМА під диригентурою пані Діжак відспівав пісні Гей гук, мати, гук, Чом, чом, земле моя, і виконав вільноручні вправи: Гей, там на горі, „О, Україно" та народній танок — Весільний журавель. Осередок ім. Міхновського: Мішаний хор під диригентурою п. В. Коростіля відспівав пісні: Зірвалась хуртовина, Ой, горе тій чайці, Зоріла золота заграва; виконав народній танок „Гопак". Осередок ім. П. Орлика: Вільноручні вправи: Боже Великий, Гей у лузі; Народні танки: Гони вітер, Подільський козачок, Гопак та Катерина.

Після мистецької частини на забаві грала оркестра „Зоря". Смачний буфет був під зарядом подруги М. Сулими, керівнички жіночої секції при Осередку „Київ".

Мґр. М. Калинич

Вступайте в члени Українського Народного Союзу

КОНКУРС

Ставлячи собі завдання підготовити в найближчому часі справу збудування репрезентативного пам'ятника Т. Шевченкові, під який, за дозволом провінціяльного уряду, призначена найкраща частина площі перед парляментом Манітоби у Вінніпеґу, звертаємося з запрошенням до українських мистців взяти участь в опрацюванні проєкту такого пам'ятника. Відкриття його відбудеться в 1961 році в 100-річч'я смерти Поета.

В конкурсовому поступуванні передбачені три премії: 1. — $750.00; 2. — $500.00; 3 — $250.00. Особовий склад жюрі буде проголошений пізніше.

Приймаючи наше запрошення до участи в конкурсі, кожний мистець зобов'язаний надіслати писемне зголошення, після чого вони одержать наші детальні інформації про ближчі побажання в справі проєкту.

Останній речинець для зголошення — 30 червня 1958 р. Зголошення відноситься до українських мистців усіх країн, без обмеження.

Українську пресу у всіх країнах просимо про передрук цієї оповістки.

Комітет Українців Канади — Президія.

Зголошення слати на адресу:

Ukrainian Canadian Committee, 722 McIntyre Building, 416 Main Street, Winnipeg 2, Man., Canada.

Замість квітів на могилу
бл. п. ЛІДІЇ ПОСТОЛЮК
10 дол.
на Українську Вакаційну Дитячу Оселю в Австрії
складає
Родина ГВІНЕРІВ з Мейплвуд, Н. Дж.

Замість квітів на могилу
бл. п. ЛІДІЇ ПОСТОЛЮК
складають — 10 дол.
на Рідну Школу в Джерзі Ситі
Д-р ВОЛОДИМИР і МАРІЯ БІЛОЗОР

Замість квітів на могилу
незабутнього виховника і приятеля молоді
бл. п. ВОЛОДИМИРА ПАВЛУСЕВИЧА
складають — 20 долярів — на КОДУС
Д-р Володимир і Марія БІЛОЗОР
Микола і Оксана КОРОПЕЦЬКІ
Наталія КОРОПЕЦЬКА

Увага! ФИЛАДЕЛФІЯ і ОКРУГА! Увага!

ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ:
45, 62, 105, 116, 128, 153, 156, 163, 173, 189, 237, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 321, 324, 331, 339, 347, 352, 362, 375, 383, 388, 397, 430, 424, 479.

ОКРУЖНІ ЗБОРИ УНСОЮЗУ

— відбудуться —

в НЕДІЛЮ, 22-го ЧЕРВНЯ 1958 р.

О ГОД. 1:30 ПО ПОЛУДНІ

в домі ЗУАДКомітету — 866 Н. 7-ма вул. у Филаделфії.

ПРОСИМО ВСІХ ВІДДІЛОВИХ УРЯДНИКІВ І ВСІХ ДЕЛЕҐАТІВ 24-ої КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ, ДО МАСОВОЇ УЧАСТІ У ЦИХ НАРАДАХ!

За Уряд:

Д-р В. Галан — голова; О. Бакай — секр.; С. Чорномаз — кас.; О. Штогрин, — гол. радна; І. Одежинський — гол. радний

ПРАЦЯ — HELP WANTED MALE

—> ПОШУКУЄТЬСЯ <—
на „СОЮЗІВКУ"
КУХАРЯ або КУХАРКУ
для
ДИТЯЧОЇ ОСЕЛІ на „СОЮЗІВЦІ".
Платня після умови. Побажані останні рекомендації.
Зголошуватися листовно або телефоном:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N. Y. Tel.: Kerhonkson 5641

PROFESSIONALS

DR. ANNA MESSING
ЛІКАР З ВАРШАВИ
Косметика, лікарське усунення всіх вад шкіри, зайвого волосся, зморщок. "Facial Uplift" без операції.
Приймає після умови.
130 West 57 St., New York City
Телеф.: PLaza 7-1282

RESTAURANT

Повний обід від $2.85. Бенкети на 10-1,000 осіб. На бажання приватні залі. Спеціяльне меню на групові обіди, прийняття, весілля і т. д. Ревія-танці. Пере пускн від полудня до 3-ої год
CARL HOPPL'S — VA 5-6035
Valley Stream Park Inn.
Merrick Rd. Valley Stream, L. I.

GRIPSHOLM
RESTAURANT
324 East 57th Street, N. Y.
Найліпше шведське
SMORGASBORD
Перекуски — Коктейлі — Обіди
Відкрито: кожного дня.

КУРСИ-НАУКА

LABOR TEMPLE ENGLISH CLASSES
Ранні і вечірні курси для старших.
Реєстрація на літній семестер: Середа, 2-го липня 1958 р. 10 рано до 8 вечора.
242 East 14th Street
3-ій поверх
New York City
Elizabeth Gillian Mitchell, Director
Школа ця відома з свого високого рівня і низьких оплат.

BUSINESS OPPORTUNITY

На продаж
ЛІКАРСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ І ОРДИНАЦІЯ.
Гарна, довговаштована канцелярія при E. 6th St., N. Y. близько 2-ої Евеню.
Інформуватися і домовлятися телефоном: PLaza 3-1885

BUY U.S. SAVING BONDS

MISCELLANEOUS

ДО ДНЯ БАТЬКА!
НЕ ЗАБУДЬТЕ ЗРОБИТИ ПРИЄМНУ НЕСПОДІВАНКУ ВАШОМУ ТАТОВІ!
75 АРТИКУЛІВ ІЗ ЗОЛОТА І СРІБЛА ПО СПЕЦІЯЛЬНО ЗНИЖЕНИЙ ЦІНІ:
ТІЛЬКИ ДО КІНЦЯ ЦЬОГО ТИЖНЯ!
50% ЗНИЖКИ
Наша Крамниця штучно охолоджена для вигоди наших ВП. Покупців.
Власник „МЕТИ" — Борис Ковалів — особисто направить Ваші годинники і дасть Вам цінні професійні поради.
НАШ КЛИЧ — ВСІ — ДО „МЕТИ"

РОЗШУКИ

ОЛЕКСУ ГОРБАЧА, який перебував в таборі Кон Берг, Німеччина і виїхав до Бельгії. Хто знає про нього, або він сам, прошу голоситись на мою адресу:
Makar PRYCHODKO
39 Asbury St., Trenton, N. J.

ЙОСИФА НЕСТОРА пошукує родина в краю. Хто знав би про нього, прошу писати на адресу:
М. РІЖЕВСЬКА
1229 Justin Ave.
Glendale, Calif.

ШУКАЮ ДІВЧАТ з села Нетреба, повіт Рава Руська: Анну Бойко, Анастазію Бакун і Анастазію Назаровец, мало віддалість зі Львова від Юлії Баєук. Хто знав би про них, або вони самі прошу зголоситися до Анастазії МАРУЩАК (з дому Жолондик), 22 E. Russell Street, Clifton, N. J.

REAL ESTATE

ДОМИ на ПРОДАЖ
Коли Ви хочете купити або продати будинок, рентувати апартамент, або мебльовані кімнати, звертайтеся до:
СТРУМ & ЛАНКІН Корп.
через п. Могилина.
Телефонувати: PR 2-2323
або: PR 4-8694

MISCELLANEOUS

ВИПРОДАЖ
з причини закриття.
Новий і дещо уживаний чоловічий зимовий одяг.
Безплатні поправки.
LUTA CLOTHING
599 W. 187th Street
off St. Nicholas Ave.,
IRT 191st St.,

ДІМ ДІЯМАНТІВ,
заснований 28 р.
HARLEW JEWELERS
11 East 14th St., N. Y. C.
Знижки на діяманти, годинники, біжутерії, заручинові і шлюбні перстені — це наша спеціяльність. Відкрито вечорами.
Тел.: AL 5-7782

ОЧИЩУЄМО
пропуски, вхідні, подвір'я, забираємо сміття.
Білимо.
Обслуга на всі дільниці.
NI 9-8014 — Brooklyn

„Листопад"
для чоловічого хору з фортеп. сольом і фортеп.
слова Р. Купчинського, музика О. Залеського.
Ціна: 80 цнт.
"SVOBODA"
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ARKA Company
48 E. 7th St.
New York City
Tel.: GR 3-3550
Дешеві й добрі, швайцарські ГОДИННИКИ.

ВАКАЦІЇ — RESORTS

ВАКАЦІЇ
До винайму кімнати без харчування, з усіми удогідненнями.
КУПІЛЬ — ЛОДКУВАННЯ
ЛОВЛЯ РИБ.
Власне харчування.
D. POLNY
POND EDDY, N. Y.
Tel. Port Jervis 3-7506
NY Tel.: ST 4-6374

ВАКАЦІЇ
Хто хоче виїхати
НА ЛІТНІ ВАКАЦІЇ,
маю відповідні кімнати:
ДО ВИРЕНТУВАННЯ
на ціле літо, як також приймаю на свої харчі.
Є став до купання.
Голоситися до:
Mr. & Mrs. STEPHEN BOSKA
Box 84, Chesterfield
Oakdale, Conn.
Phone: New London GI 2-4604

MISCELLANEOUS

ХВОРІ, НЕ ТРАТЬТЕ НАДІЇ
НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ!
ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ ЗІЛЛЯ д-ра Н. МІЛЛЕРА, а вже завтра почуєтеся краще.
Зілля це не вариться, аніе запарюється, а вживається його в природнім виді так, як є у пачці. Тим то воно таке помічне й корисне.
Всі, що хворіють на недугу шлунка, як кваси шлунка, гази, запір, нестравність, відбивання, завороти голови, біль у крижах, короткий віддих, жіночі недомагання, гемороїди, ревматичні болі й інші недомагання, повинні ще сьогодні зажити зілля Д-ра МІЛЛЕРА, п. н.:
"J. M. L. Herb Compound # 6"
а вже завтра почуєтесь краще. Зілля це повинно находитися, як перша поміч, у кожній хаті.
Ціна одної пачки, враз із поштовою пересилкою $ 6.85. Якщо бажаєте зробити своєму приятелеві вартісний ДАРУНОК, тоді дві пачки тільки $ 10.00 з пересилкою.
Висилаємо також наше зілля до всіх країв ЕВРОПИ.
Пишіть зараз, долучаючи чек, або Money Order, на адресу:
THE MILLER CO., Inc.
Dpt. 41, 790 Broad Street
NEWARK, N. J.

25-го ЧЕРВНЯ 1958 — відкривається
„БОЙЧУКІВКА"
(GLEN SPEY MANOR)
у сусідстві Українського Робітничого Союзу.
Харчування в нашій кухні, або винаймаємо на сезон по доступній ціні кімнати в НОВОМУ БУДИНКУ, в яких є всі модерні вигоди, включно з КУХНЕЮ — ХОЛОДІЛЬНЕЮ — ЛАЗНИЧКОЮ.
Прошу інформуватися:
у Ню Йорку — „АРКА"; у Ню Джерзі — М. БОЙЧУК — DR 6-1333; а також від 25-го червня Port Jervis — 3-7979.

MISCELLANEOUS

СКОРО — ЛЕГКО
— НАЙЛІПШЕ —
ГРОШІ ДО КРАЮ
10 рублів — за $ 1.00
Оплата $ 5.00 за пересилку до $ 50.00
ПОВНА ГАРАНТІЯ.
ПОСВІДКИ ОДЕРЖАННЯ.
Експресова доставa до 2-ох тижнів.
GRAMERCY
744 Broad Street
(Room 925)
NEWARK 2, N. J., USA
За дозволом Банкового Відділу і запорука Вашої охорони.

PARCEL & TRADING CO.
80 East 7th Street
NEW YORK CITY 3, N. Y.
Tel.: ORegon 4-3936

ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи
ФАХОВО — СОЛІДНО — СКОРО.
ВИСИЛКУ І МИТО ПЛАТИТЬСЯ ТУТ.
Летунською поштою до 8-10 днів.
Маємо на складі ГУРТОМ І ДЕТАЛІЧНО такі товари: ШКІРУ м'яку і тверду — ХУСТКИ швайцарські, японські, аргентинські та інші. — МАТЕРІЯЛИ вовняні імпортовані і місцеві — ПОЛОТНА — ВСИПИ — ОКСАМИТИ СТРУКСИ та ін. — МАШИНКИ до стриження — БРИТВИ та НОЖИЦІ — також німецькі ДІЯМАНТИ до різання скла у великому виборі.
— ЦІНИ НИЗЬКІ —
Крамниця відкрита:
ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 8-ої вечора,
у НЕДІЛЮ — від 9-ої рано до 4-ої по пол.

ВАКАЦІЇ
Якщо Ви плянуєте Ваші вакації
на оселі ЖИТИНСЬКИХ, коло Liberty
The White Star House
НА ЦІЛИЙ СЕЗОН, або КОРОТШЕ,
то прошу зарезервувати собі місце з кухнею, у якій можете собі варити — кожний осібно.
По інформації писати: Parksville, N. Y. — A. ZYTYNSKY
Кликати: Liberty 27J1; 790M

ВПЕВНІТЬСЯ,
що Ваша
ДАРУНОК - ПОСИЛКА
до КРАЮ є
100% забезпечена
Коли висилаєте свій пакунок впевніться, що висилаєте його через авторизовану фірму і вимагайте доказу забезпечення.
Це є у Вашому найліпшому інтересі посилати через відповідальну фірму, яка є в бізнесі понад 25 років. Ми гордимося нашою ввічливою, доброю, уважною і скорою обслугою.
Пакунки одержані поштою, поладжується і висилається рахунок до 24-ох годин.
Зайдіть до одного з наших бюр і жадайте, щоб керівник показав Вам посвідчені відбитки наших забезпечених поліси "from Door to Door".
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
Пишіть або телефонуйте за найновішим інформаційним каталогом.
716 Walnut Street
PHILADELPHIA 6, Pa.
Tel.: WAlnut 5-3455
1991 Broadway
New York 23, N. Y.
Tel.: LYceum 5-0900
4102 Archer Avenue
Chicago 32, Ill.
Tel.: FRontier 6-6399
1313 Addison Rd.
Cor. Superior Ave & 71st St.
Cleveland 3, Ohio
Tel.: UTah 1-0807
390 West Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel.: ANdrew 8-8764
6446 Michigan Ave.
Detroit 10, Michigan
Tel.: TAshmoo 5-7560
683 Hudson Ave.
Rochester, N. Y.
Tel.: BAker 5-5923
39 Raymond Plaza, West
Newark 3, N. J.
Tel.: Mitchell 2-5334

Tel.: Liberty 496 W
VICTORY HOTEL
WHITE SULPHUR SPRING — SULL CO., N. Y.
Положений серед краси КЕТСКІЛЬСЬКИХ ГІР, близько сірчаної води, 8 хв. їзди від Монтічело і Ліберті.
● Гарні кімнати з усіма вигодами, гаряча і зимна вода, душі;
● Винаймається на тиждень, місяць і сезон;
● Також бонгало із 2-ох кімнат з верандою.
Великий фільтрований БАСЕЙН до плавання, площа до гор, риболовля, близько перегон, траси, сосновий ліс.
НЕМА КОМАРІВ! ПОМІРКОВАНІ ЦІНИ!
ВІДКРИТТЯ — 22-го ЧЕРВНЯ 1958 р.
Автобуси: щодві години з стації Bus Terminal — 41st St. & 8th Ave. (Ticket's windows 5, 6, 7, 8) в напрямі Monticello — Ellenville — Liberty.
Автом: Route 17 to Liberty, turn left at first traffic light on route 52.
Всі інформації в Ню Йорку у А. Мартиненко
Phone: TEmpleton 8-3365 (from 10 A.M. to 6 P.M.)
LOrrein 8-0193 (from 8 to 11 P.M.)

БЕРЕЖІТЬ ЗДОРОВ'Я!

Доктор МАЙКЕЛ N. D.
рекомендує
МІШАНКИ ЛІКУВАЛЬНИХ ЗЕЛ і РОСЛИН,
у формі чаїв і микстур,
а саме:

1. При астмі й інших бронхітичних недомаганнях — особливу мішанку з трав — чай ч. 10	$ 2.75
2. При недомаганнях нирок і мочевого міхура — чай ч. 11	$ 1.75
3. При недомаганнях печінки і жовчевих органів — чай ч. 16	$ 2.15
або рослинний лік "Chionatus"	$ 2.65
4. При ревматизмі й артретизмі — чай ч. 18	$ 2.75
або пастильки "Tri Cops"	$ 3.89
5. При нервовому розстрої і безсонниці — чай ч. 20	$ 2.10
6. При простуді й кашлі — чай ч. 21	$ 1.75
7. При жіночих недомаганнях, після сорокового року життя — чай ч. 340	$ 3.00
8. Для дітей при моченні в часі сну — чай ч. 60	$ 3.00
9. Для рілбудови фізичних сил, після надмірного ослаблення тяжкою працею, або хворобою — лік рослинний "BMB" (В. М. В.)	$ 4.85
10. При язві жолудка, згаги, газів і відбивання — лікарство "Gen-Rue"	$ 2.35
11. При високому тисковi крови — рослинні пастильки	$ 1.79
12. Особливий чай для мужчин, що почувають себе ослабленими і нервовими — ч. 100	$ 3.00
13. Особлива мішанка-чай, що без болю регулює жолудок "Wealt Tea" — пачка	$ 1.00
Розвільнюючий чай — "Lexative Tea"	$ 0.50
14. Жень-Шень в капсулках — пляшка	$ 5.50
Європейські термометри до мірення гарячки	$ 1.75
" " зовнішні	$ 1.35
" " кімнатні	$ 0.89

Писати можете до нас у всіх слов'янських мовах.
Поштові замовлення висилаємо порученими посилками, після одержання грошового переказу до ЗДА. — В Канаду та інші держави — після одержання „Моні Ордер".
Dr. MICHAELS N. D. HERB CENTER
1223 Milwaukee Avenue Chicago 22, Illinois
СКЛАД ІСНУЄ ПОНАД 30 РОКІВ.
Тисячі великих лікувальних рослин зі всього світу!
ЖАДАЙТЕ КАТАЛОГІВ!

ПОВІДОМЛЯЄМО, ЩО НАШ ДІТНІЙ
Pine Hill Resort
в MILFORD, N. J.
буде відкритий
з днем 30-го ТРАВНЯ 1958 р.
Маємо також до ВИНАЙМУ БОНҐАЛА — одноРодинні і дворОдинні — на цілий літній сезон.
Про ближчі інформації, заінтересовані, прошу дзвонити:
Mychajlo i Maria HRYCKOWIAN — власники
157 Ave. "C", N. Y. — Tel.: CAnal 8-9884
або:
Milford, New Jersey 4-4714

ВАКАЦІЇ в горах CATSKILL
у відпочинковому домі О. КЛЮФАС
HUNTER, N. Y. — Tel.: 4765
Привітні одно і більше особові кімнати. — Здорові домашні харч. — Купелі в річці. — Можливість різних спортів і прогулянок.
ЦІНИ УМІРКОВАНІ. — ДЛЯ ДІТЕЙ ЗНИЖКА.
ПОЧАТОК СЕЗОНУ — 28-го ЧЕРВНЯ 1958 р.
Інформації: ОКСАНА КЛЮФАС
230 Іст 14 вул. в Ню Йорку. — Тел.: AL 4-3749 по 6-ій веч.

Lowest Rate For A Newer And Best Located Ocean Front Hotel
to Dec. 1st
Daily Per Person Double Occupancy
$6
Includes DELICIOUS MEALS BREAKFAST & DINNER
European Plan Available
Add. $1.00 July & Aug.
Ukrainian Owner
Scheiba
N. Y. Off. BR 9-5962
Write For Free Color Brochure or See Your Travel Agent

Пансіон **"BROOKVALE LODGE"**
в мальовничих горах "BLUE MOUNTAINS".
64 акри власного шпильового лісу і поля, чудове гірське повітря, вимріяний спокій, купіль в річці.
ДОБРА — ЗДОРОВА — СМАЧНА — КУХНЯ.
Винаймається кімнати з повним утриманням, а також без утримання. — Ціни дуже уміркованi.
ПОЧАТОК СЕЗОНУ — 28-го ЧЕРВНЯ 1958 р.
З замовленням прошу звертатися до 28-го червня 1958 р. до
Leonid WRONSKYJ
527 E. 138th St. — New York 54, N. Y. — Tel.: MO 5-2142
а після — 28-го червня 1958 р. до:
Leonid WRONSKYJ — Brookvale Lodge, R. F. D. I, Box 182
Saugerties, N. Y. — Tel.: CHerry 6-2587

PHILLIPS
FUNERAL HOME
79-02 Metropolitan Ave.
Middle Village, L. I.
Охолоджувані заведення.
Каплиці по всіх районах.
John J. Phillips, Licensed Manager
TW 4-8389

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
Ціни пристійні для всіх
NEW JERSEY
Обслуга чесна і найкраща. У випадку смутку в родині кличте нас в день чи в ночі
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

ЛІКИ — до всіх країв Европи
— висилає —
Українська Професійна Аптека
оплачуючи всі кошти пересилки на місце.
Власник: мгр. МОДЕСТ АРТИМІВ, дипл. аптекар.
Пересилайте нам рецепти, чи листи, або Ваші побажання, яких ліків Вам потрібно; решту ми виконуємо самі, сумлінно, по мінімальних цінах, долучуючи до всіх ліків вказівки, як їх уживати, назви і т. д. — в українській мові.
Всі швайцарські та німецькі ліки, яких не можна зовсім набути в Америці, висилаємо через аптеку в Бонні, Німеччина. Висилайте Вашим Рідним тільки оригінальні ліки. Не висилайте ПІДМІНОК (ерзаців), бо ті, звичайно, не поможуть, а то ще й можуть пошкодити хворим.
Приймаємо виконування всіх можливої рецептури евр. і амер. шкіл. На складі маємо також п'явки, баньки, евр. термометри, нім. лікувальні зела д-ра Мадеса проти всіх недуг та новий чудовий німецький лік на нагинтки.
Швидка доставa летунською поштою ґарантована.
Адреса аптеки:
FISHER'S PHARMACY
4438 Germantown Ave., Philadelphia 44, Pa.
Tel.: GL 5-2401
АПТЕКА ВІДКРИТА: в будні — 9:30 рано — 10 вечора; в неділі — Аптека зачинена цілий день.
Коли Аптека зачинена, рецепти замовляти телефонічно.

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

BUSINESS OPPORTUNITY

BEHRENS Bros.
EST. 1914
ОЛИВА
ДЛЯ ДОМУ
АПАРТАМЕНТІВ
І ІНДУСТРІЇ
КРАЩЕ ОГРІВАННЯ
БІЛЬШИЙ КОМФОРТ
І ДЕШЕВО З НАШОЮ НАЙВИЩОЮ ЯКІСТЮ
COAL - COKE FUEL OIL
BURNER SERVICE
The Type You Like
Call UN 7-2700
Yards in Secaucus & N. Bergen N. J.

ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи й других
КОРИСТУЙТЕСЬ УСЛУГАМИ ВІДПОВІДАЛЬНОЇ, ВВІЧЛИВОЇ І СКОРОЇ ФІРМИ
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.
(Licensed by the USSR)
135 West 14th St. — NEW YORK 11, N. Y. — Tel.: CHelsea 3-2583
Після договору з ІНТУРИСТОМ фірма має право висилати ПАЧКИ до всіх КРАЇН ЕВРОПИ й АЗІЇ.
Всі оплати, включаючи мито, оплачується в бюрі фірми.
● ВИСИЛАТИ МОЖНА ТІЛЬКИ НОВІ РЕЧІ ●
ҐАРАНТОВАНА ДОСТАВА. — КОЖНА ПОСИЛКА ЗАБЕЗПЕЧЕНА.
● В БЮРІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ТОВАРІВ ●
ПАКУНКИ МОЖНА ПРИНОСИТИ ОСОБИСТО, АБО ПРИСИЛАТИ ПОШТОЮ.
Висилаючий одержить посвідку амер. пошти і особисту розписку адресата.
Відкрито ЩОДЕННО — від год. 9-ої рано до 6-ої по полудні
в НЕДІЛІ — до год. 4-ої по полудні
Для вигоди наших клієнтів відкрито філії в таких містах:

116 East 7th Street NEW YORK N. Y. YU 2-0380	900 Literary Road CLEVELAND 13, Ohio TOwer 1-1461	11339 Jos. Campau DETROIT 12, Mich. TOwnsend 9-3980	632 West Girard Ave. PHILADELPHIA 23, Pa. WAlnut 5-8878

332 Fillmore Avenue, BUFFALO 6, New York, MOhawk 2674

НАВІТЬ НАЙБІЛЬШЕ ХВОРІ
НЕ ПОВИННІ
ТРАТИТИ НАДІЇ
ВСЕ ХТОСЬ НАЙДЕТЬСЯ, ЩО ВАМ ПОМОЖЕ.
МОЯ ЦІЛЬ ПОМАГАТИ ХВОРИМ ВІДЗИСКАТИ СВОЄ ЗДОРОВ'Я ПРИРОДНИМ СПОСОБОМ
(ПРИРОДНОЮ МЕТОДОЮ).
Години приймань:
ЩОДЕННО від 9-ої рано до 7-ої вечора.
В неділі і свята за попереднім зголошенням
Tel.: MItchell 2-0773
JOSEPH MILLER, D.C., Ph.C.
790 BROAD STREET
NEWARK, N.J.

DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Іст 8-ма вул., між 2-3 Евеню)

Щойно одержано новий транспорт імпортованих КАПЕЛЮХІВ на літо, солом'яних від $ 1.50 та Панама-Банґорас, непромакальні від $ 2.95 і більше. Маємо власного виробу найкращої якости в різних кольорах і найновіших фасонах та відомої марки капелюхи KNOX. Кожний капелюх ґарантований. Купленний у нас капелюх чистимо фабричною методою. Пригадуємо, що у нашому відділі МУЖЕСЬКОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні сорочки, знаної марки "JAYSON" й інші з короткими рукавами від $ 1.25 вгору. Всі сорочки ґарантовані в пранні. У великому виборі також: дощевики найліпшої якости, парасолі, імпортовані светери, краватки, скарпетки, паски, шалики й купелеві одяги і інші речі. — Прошу зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну. — Говоримо по-українськи.
● Отворено щоденно до 8-ої веч., в суботи до 10:00 ●
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE (East 8th St. Bet. 2-3 Ave.) NEW YORK, N. Y.

Поспішіть вислати Рідним і Друзям ПОСИЛКИ-ДАРУНКИ
Найбільш відповідальна фірма ВИСИЛКИ ПАЧОК до всіх країн Европи і других
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
(LICENSED BY U.S.S.R.)
BROOKLYN, 1530 Bedford Ave., (cor. Lincoln Place.) Tel.: IN 7-6465 — IN 7-7272
NEWARK, N. J. — 312-14 Market St., Newark, N. J. — Tel.: MI 2-2452 — MI 2-1681
Відкрито в НЕДІЛІ — від 9-4 по пол.
Посилати можна ТІЛЬКИ НОВІ РЕЧІ (матеріяли, одіж, харчові продукти, ліки, машини до шиття, акордеони і т. п.). Доставa пачок ґарантована, підпис відборця. Всі виплати і мито оплачується у бюрах фірми. Кожна посилка забезпечена. Посилки доставляться адресатам протягом двох місяців; летунською поштою 8—10 днів. Для вигоди клієнтів при бюрах нашої фірми є великий і різнородний вибір товарів найліпшої якости по уміркованих цінах.
Фірма відкрита: ЩОДЕННО, включно НЕДІЛІ від 9-ої рано до 6-ої веч., в СУБОТИ: від 9-ої рано до 4-ої по пол.
Бюро в НЮАРКУ відкрите тепер в НЕДІЛІ — від 9-ої рано до 4-ої по пол.
Бюро в НЮ ЙОРКУ по пятниці 2-ій Евен. відкрите кожної суботи і неділі: 9 рано до 4 п. п.
НАШІ ВІДДІЛИ:

78 — 2nd Avenue, NEW YORK 3, N. Y. ORegon 4-1540	11601 Jos. Campau Avenue, DETROIT 12, Mich. TOwnsend 8-0298	837 N. 7th Street, PHILADELPHIA 23, Pa. WAlnut 3-1747
651 Albany Avenue, HARTFORD, Conn. CHapel 7-5164	121 S. Vermont Street LOS ANGELES, Calif. DUnkirk 5-6550	1241 Ashland Avenue, CHICAGO 22, Ill. HUmbold 6-2818